

Pirmutinis Darbo žmonių
Dienraštis. Išcina kasdien
apart nedėdientų.

Kaina Suv. Valst. ir Kana-
dų — metams \$7.00; pusei
— \$3.50; 3 mėnesiams —
— \$2.00. Kitose šalyse:
metams \$9.00; pusei — \$4.50

No. 87.

Telephone Stagg 3878.

Brooklyn, N. Y., Utarn., 12 Balandžio (April), 1921

Pavienio numerio kaina 4c. Metai XI, Dienr. III.

BRITANIJOS STREIKUOJANTI ANGLIAKASIAI VĖL PRADĖJO DARYTI KOMPROMISUS

Generalio Streiko Vilnis Žlugo; Darbininkai Liks Apgauti Pasitarimais

Bet "dar gali būti visko", sako tūli.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 11, 1921, as required by the Act of October 6, 1917. Londonas, 11 d. balandžio.

— Britanijos mainieriai, kurie streikuoja delei sunacionalizavimo anglies kasyklų ir kuriuos pasizadėjo remti visa trilypė darbininkų sąjunga, vakar vėl pradėjo tartis su angliakasyklų savininkais. Tačiau, pasak "Daily Herald", darbininkai savo reikalavimų nepakeitė, bet kapitalistai nulenkdė savo stamančius sprandus prieš juos.

Jie nusprendė, sako "Daily Herald", kad tuojaus būtų pripažintas įsteigimas visos šalies algų komiteto ir sujungtas pelno. Jei šie dalykai nepavyks sekmingai išrūti, tai utarninke, vakare, prasidės generalis streikas.

Darbininkai laimėjo pirmą žygį.

Tokiū būdu Britanijos darbininkai laimėjo savo pirmą užsimojimą. Ministrų pirmininkas neatsiekiė savo tikslo. Jis buvo reikalavęs, kad, pirm negu bus pradėta tartis, angliakasiai privalo pasiūsti vandens pumpuotojus į darbą.

Valdžia kai kur įstatė savo vandens pumpuotojus, bet praktika parodo, jog tieji valdžios atsiūsti pumpuotojai nepadaro nei pusės reikalaujamo darbo.

Parlamento narys, J. B. Clynes, darbietis, pasakė parlamente:

"Jūs galite išleisti savo proklamaciją, jūs galite naudoti visus karaliaus arklius, visus karaliaus vyrus kontroliavimui mainų, tačiau tas viskas bus be naudos iki angliakasiai sugrįžs į darbą."

Mainų savininkai, pamatę, kad darbo žmonės stoja viens už kitą, apsižiūrėję, jog alginiai vergai pasirūžo pasirodyti, ką jie gali, sutiko tartis su jais, nulenkdė savo galvą.

Dabar yra visokių spėjimų: vieni tvirtina, jog bus prieita prie susitarimo ir generalinis streikas Anglijoje neįvyks, gi kiti sako, "dar gali visko būti".

"KŪDIKIŲ GELBĖJIMO" KONGRESAS JAU UŽSIBAIGĖ.

Geneva, Šveicarija, 11 d. balandžio. — Tarptautinis "kūdikų gelbėjimo" kongresas, kurio sesijos tęsėsi

čionai, jau užsibaigė. "Ką jis gero nutarė?" — gal kas paklaus. Nagi nusprendė pasiūsti pasveikinimą Hooveriui, kuris "maitina" Europos alkanus vaikus.

ISPANIJOS DARBININKŲ SUNKI PADĖTIS.

Streikuojantieji mainieriai neturi ko valgyti; ant gatvių prašo išmaldos.

Bet ant tiek dar nesupranta, kad jie gali pasiimti neprašę...

Cartagena, Ispanija, 11 d. balandžio. — Šimtai šio distrikto mainierių, kurie streikuoja jau kelintą mėnuo, pradėjo vaikščioti pakelias, miestuose ant gatvių ir prašyti iš praėivių išmaldų. Jie eina pas valdininkus ir nužemintai prašo suteikti jų alkanoms šeimynoms pašalpos.

Vargšai darbininkai, jie nesupranta, kad jie gali pasiimti į savo rankas visus šalies turtus, jei tik pasirūžtų. Tuomet tieji valdininkai ateitų prašyti pas juos maisto.

IŠ LIETUVOS

(Iš Lietuvos Laikraščių).

Lukštų dvaras, Rokiškio apsk. — Vienas Lukštų dvoro darbininkas nuėjo pas Lukštų kleboną užpirti už dušias "agzekvijų". Klebonas pradėjo bartis, kam rašys ir Prof. Saj. ir pradėjo visai piršti darbo federaciją. O kad geriau paveiktų, tai pasodino klebonas tą žmogelį krėslan, davė gerą gabalą kelbasos ir duonos ir vis prašo rašyti į darbo federaciją.

Žmogelis suvalgė kelbasą ir duoną ir pasakė: "nesirašysiu darbo federacijon, o rašysiuos ten, kur visi vargo žmonės rašosi."

Taip klebonui ir nepasisekė išperėti d. federaciją.

Vilkaviškis. — Čia š.m. sausio 23 d. darbininkams ir darbininkėms buvo didėlė šventė — iškilmingas Prof. Sąjungų klubo atidengimas. Draugų ir draugių susirinko sausakimšai. Kilnus lozungai, darbininkų Tėvo Markso paveikslas ir kiti papuošimai teikė kiekvienam atsilankiusiam proletarui ludrumo, smagumo. Kalbėtojų ir sveikinimų buvo labai daug: Sąjungų Centro Biuro, Mokytojų Prof. Sąjungos vietos Skyriaus,

Tvirtos bolševistinės Rusijos smegenys nugali baigiančią dėvėtis Angliją.

Sąjungos vak. kursų lektorių, visokių darbininkų organizacijų (vietos ir apskritys), įvairių jaunuomenės organizacijų ir t. t. Visi teikė solidarumo darbininkų klesos kovai del galutinio tikslo: socializmo pergalės; visi žadėjo Sąjungai padėti, ranka ranson su ja eiti. Programa buvo plati: be kalbų ir sveikinimų, grojo solo, duetas, dainavo proletariškų dainų, deklamavo dušias "agzekvijų". Viskas atlikta vietos darbininkų įiegomis (vyresniųjų ir jaunesniųjų). Daug domės kreipta į Sąjungų Centro Biuro atstovo pranešimą apie dabartinę Lietuvos proletariato padėtį, ypač paskutinius įvykius Kaune: C. Biuro, Kauno miesto Sąjungų Biuro, Kauno Dūmos Darbininkų Frakcijos narių areštavimą; Kauno Darb. Klubo išdraskymą, C. B. turtu užgrobimą, "Darb. Žodžio" uždarymą ir t. t. ir t. t. Susirinkusieji, keli šimtai proletarų, vienu balsu išreiškė "krikščioniškai" valdžiai protesto rezoliuciją prieš begėdiškiausius darbininkų persekiojimus ir reikalavimą nę trupučio neatidėliojant paliuosuoti areštuotus draugus, atidaryti C. B. klubą, duoti galimybės Lietuvos darbininkams tarti savo žodį per "Darb. Žodžio" skiltis.

Pandėlis (Rokiškio apsk.) — Sausio 22 d. pas Pr. Mažulį atsibastė garbingi svečiai. Svečiai išlandžiojo visus palėpius, išvartė lovas, išskaitė popiergalius, bet nieko sau tinkamo nerado. Po "darbo" pradėjo rašyti protokolą ir ko tai ilgai, ilgainiui tykojo.

Gargždai (Kretingos apsk.) — Ir mūsų apielinkėj darbininkai pradeda susiprasti ir organizuotis. Sausio 24 d. vietiniai darbininkai padėjo pradžią organizacijai. Buvo sušauktas susirinkimas, kuriame dalyvavo 76 drg. Nutarta įkurti profesinę lauko darbininkų sąjungą ir nusiūsti savo atstovą į sąjungos suvažiavimą.

Gauziliai (Mažeikių apsk.) Mūsų kaime viešpatauja bajorė J—nė, kuri savo elgimosi pralenkia visus kitus kaimo buožes. Štai vienas pavyzdys. Jos kumetis Mikulskis išėjo su kitais darbininkais miškan medžių kirsti ir miške pasileido jam kraujas iš burnos. Jo draugai, paėmę arklį, pargabeno ligonį namon, o jo žmona

kartą apskrities viršininkas sugražina įstatus. Mat, taikos teisėjas radęs, kad stiegtėjai negerai pasirašę — vietoj pilno vardo padėję tik po vieną raidę. Nors tenka susidurti su visokiomis klūtimis, bet vilties nenustoja. Me. Spieskimės, draugai, — vienybėje mūsų galybė.

Pakruojis. — Čia sausio 16 d., 1921 m. susitvėrė Z. U. darb. prof. sąj. skyrius. Išrinkta valdyba. Įstojusieji nariai pasizadėjo kiek galint budinti iš miego pakruojaus valsčiaus darbininkus. Padėtis darbininkų labai sunki, "ordinarija" mažai supuvė.

Plaušėniai, Mosėdžio val. — Darbo pas mus sunku gauti, o jei ir gauna, tai dykai reikia dirbti. Moka diekai 4 — 5 auksinus. Ūkininkai bernams algos metams moka: 1 purą rugių, sėja 1 vove 76 drg. Nutarta įkurti profesinę lauko darbininkų sąjungą ir nusiūsti savo atstovą į sąjungos suvažiavimą.

Giedraičiai (Vilniaus gub.) — Gal niekur nėra tiek daug dvarų, kaip Giedraičių apielinkėje. Čionai, labai sunkus padėjimas dvaro darbininkų ir kumečių. Lenkams viešpataujant, dvaro

darbininkai, kumečiai turėjo nešti baudžiamos jungą. Ordinarijos kumečiai gaudavo 4 pūdus rugiais mėnesiui ir 200 markių lenkiškais metams. Ir tai bijok žodelį pratarit ponui arba dvaro komisoriui, o tai tuojaus būsi apšauktas "bolševiku" ir nuo vietos pašalintas. Kaip-gi pragyventi su šeimyna?...

Dirbi, kaip juodas jautis, dieną ir naktį tiktai už vieną pilvą ir tai drebi, kad ponas neišmestų ant gatvės. Susirgus kumečiui arba bernui darbdavis reikalauja pasamdyti susirgusio vieton darbininką; už gydytoją ir vaistus iš algos išskaito. Dažnai istisus metus tenka dykai tarnauti. Pas stambesnius ūkininkus irgi toks padėjimas.

Iš pradžių kaikurie laukė lietuvių valdžios. Bet dabar supratome ir pamatėme, kad biednuomenės padėtis neikiok nepagerėjo ir prie lietuvių valdžios, tiktai lietuviams ūkininkams ir dvarponiams pagerėjo, ir jie jaučiasi drąsiau.

"Eltos" pranešimai.

Kaunas, 7 kovo. — Gautomis žiniomis, Francijos militarinės misijos Pabaltjūrio valstybėms reorganizuojamos. Bus tik viena militarinė atstovybė visoms Pabaltjūrio valstybėms Rygoje su leit-pulkininku Archey priešaky. Atstovybė turės savo delegatus Kaune, Rygoje ir Taline. Prie Lietuvos vyriausybės yra paskirtas kap. Jougiure, prie Latvijos vyriausybės komendantas Geradr, ir prie Estijos komendantas Bonn.

Kaunas, kovo 15 d. — Estų vyriausybė paskyrė Lietuvai savo charge d'affaires (reikalų vedėju) laikinai leitenantą Aug. Schmidt'ą, kuris jau ligi šiol atstovavo Estams Lietuvoje. Kovo 13 d. mūsų užsienių reikalų ministeris priėmė p. Schmidt'ą, kuris įteikė ministeriui savo paskyrimo raštą.

Žmogūdydys Williams Pasmerkta Visam Amžiui Kalėjiman

Ir tas tai viskas už vienuolikos juodveidžių nužudymą?

Covington, Ga., 10 d. balandžio. — John S. Williams, ant kurio ūkio buvo nužudyta 11 negrų darbininkų už tai, kad bijotasi, idant jie neišduotų valdžiai apie savo ponų elgimąsi su jais, apie tkrajį vergijos praktikavimą, tapo pasmerkta visam amžiui kalėjimo. Reikia žinoti, kad Williams yra kaltininku tųjų negrų nužudyme, nes jis vertęs juodveidžius darbininkus žudyti jų brolius.

Williams advokatas tuojaus duos apeliaciją į aukštesnįjį teismą. Baltieji tvirtina, kad aukštesniajame teisme tasai žmogūdydys bus išteisintas.

BOLŠEVIKAI STEIGIA TARPTAUTINĘ ARMIJĄ

Jinai susidės iš įvairiausių tautų ir gins proletariato diktatūrą.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 11, 1921, as required by the Act of October 6, 1917.

Ryga, Latvija, 11 d. balandžio. — Daviniai, pasiekusieji šią šalį, skelbia, kad Rusijos bolševikai pradėjo organizuoti naują tarptautinę armiją, kuri vykins gyveniman Trečiojo Internacionalo uždavinius. Josios steigimas eina labai sekmingai. Ši tarptautinė armija užimsiantis senosios Raudonosios Armijos vietą. Saka, apie 100,000 komunistų jau yra suformuoti į tosios armijos grupes. Daugelis yra revoliucionierių, dalyvavusių pirmuose Kronštado sukilimuose (Kerensko laikais. — Red.).

Taipgi yra aišku, kad daugelis Vokietijos spartakičių, neseniai pasiekusiųjų Tarybų Rusiją, stoja į šią internacionalinę armiją, kad paskui galėtų, turėdami gerų patyrimų, kautis už proletarių reikalus su vokiečiais buržuais.

Latvys tyrinėtojas, kuris neseniai sugrįžo iš Rusijos, sako, kad tenai bolševikų politinė galė esanti labai stipri, tačiau material'kas dalykų stovis nekokiš.

TURKAI ATNAUJINO OFENSYVĄ

Kavalerija pradėjo laužyti grekų liniją Brusos fronte.

Sakoma, turkai nori gauti iš francūzų pagalbos prieš britų politiką rytuose.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 11, 1921, as required by the Act of October 6, 1917.

Konstantinopolis, 11 d. balandžio. — Turkai jau pradėjo prieš grekus mūšius Mažojoje Azijoje, Brusos fronte. Jų kavalerija bando sulaužyti grekų liniją, einančią nuo Kestellek į Ak-Su į rytus Brusos.

Raportuojama, kad g. kai paėmę japonų garlaivį, gabenantį 1,000 turkų belavsių iš Sibiro.

Washingtonas, 11 d. balandžio. — Pranešama, kad Turkijos nacionalistai nu padaryti bent kokią artimesnę sąjungą su francūzais priešais Britanijos politiką artimuose rytuose.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc. Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Vėl Socialistai Ant Kontr-revoliucinės Scenos

Mes jau mažai kreipiame dėmesį į kontr-revoliucinių veiksmų, nes jie visada kame atvirai veikia ir nedrąsiai užsiginti savo darbų. Jie visur pasisako kuo esą kokius tikslus turi. Bet kada ponai socialistai užsiglina ant kontr-revoliucionių pagrindų ir pradeda patį veikalą lošti, kaip ir kontr-revoliucionieriai, tuomet visgi prisieina daugiau ką nors pasakyti, nes socialistai, atlikdami kontr-revoliucionių darbą, visgi sakė esą darbo žmonių reikalų gynėjai ir tą darą dėl darbo žmonių gerovės.

Kada į Paryžių suvažiavo Rusijos kontr-revoliucionieriai pasitarti, kaip toliau kovoti prieš Tarybų valdžią, tai New Yorko rusai socialistai pasiuntė tam sužaviavimui pasveikinimą. Jau tas jų pasielgimas buvo gana bjaurus, jau tuomet jie pasirodė kuo esą. Juk siųs Wrangelio sėbrams pasveikinimus nedaro garbės. Lenok ponai socialistai nepaiso ir siunčia.

Negana to. Siomis dienomis tie patys New Yorko socialistai paskelbė savo užreikimą, kad jie priešingi pradėjimui prekybos su Tarybų valdžia. Jie sako, kad tai šaliai nesą jokio išrovavimo prekiauti su Tarybų Rusija. Apart to, jeigu Amerika padarysianti su Tarybų valdžia prekybinę sutartį, tai tuomi savo pasielgimu tik prailginsianti bolševikų viešpatavimo dienas. Kad neprailginus jų viešpatavimo dienų, ponai socialistai varo agitaciją, kad Amerika ir toliau blokaduotų Tarybų Rusiją, kad ir toliau kankintų Rusijos darbo žmones.

Mes jau ne sykį ir ne du sakėme, kad socialistai yra patį sykį bjauresni už paprastą buržuaziją. Juk dabar jau ir buržuazija reikalauja, kad Amerika pradėtų prekybą su Tarybų Rusija, o ponai socialistai tam priešinosi.

Ir kada mes socialistus vadiname darbininkų reikų išdavikais, buržuazijos uodegomis, tuomet jie pyksta ir šaukia, būk mes juos šmeižiame.

Dar Jiems Neužtenka

Niekad tiek Amerikos kapitalistai neturėjo pelno, kaip pastaraisiais keliais metais ir niekad jų nachališkas nebuvo toks didelis, kaip kad dabar. Nebereikant K. Marksas yra pasakęs, kad kada darbdavys gauna tam numošimėjų pelno, jis, gynomis savo pelno, virsta minimalistu ir gali papildyti žmogūdydystes. Panašiai dabar yra ir su Amerikos darbdaviais: už numošimą darbininkų algų varomas didžiausias vaju, dedama didžiausių pastangų. Ir, žinoma, veik visur darbdaviai tuo tikslą atsiekia — numoša darbininkams algas.

Dabar pradėjo vaju numošimui darbininkų algų kompanijos. Žinoma, kaip tik buvo paskelbta, darbininkams algas numoši, tai unijų viršininkai užkėlė, kad prie to nedaleisija, kad išvesit darbininkus į striką. Tas buvo pasakyta tik taip sau, del formalizmo, neva pagazdinimui gelžkelių kompanijų. Bet juk kompanijos gerai žino, kad gelžkelininkų unijų lyderiai tokios tokios sunybės nepadarys — darbininkų neišves, todėl, todėl ir gązdinimū nenusingando, bet savo darbą pradėjo varyti pirmyn.

Ir jos neapsiriko: unijų lyderiai sutiko tartis algų numošimo klausime. Dabar vyriausias gelžkelininkų kompanijų asociacijos sekretorius užreikė, kad taryboms emą gerai del "abiejų" pusių. Vadinasi, unijų lyderiai sutinka su numošimu darbininkams algų ir prižadė, kad darbininkų strikai nesauks. Kitaip sekretorius užreikimā negalima ir suprasti.

Toliaus savo užreikime minimas sekretorius pasakė: "Mes negalime gelžkelių reikalų pastatyti iki atatinamo gerumo, pakol nebūsime tikri, kad mums bus gvažtuotas užtektinas pelnas."

Vadinasi, kad gavus "užtektinai" pelno, reikia darbininkams algas numošti. Bet kaip didelis tas užtektinai? Ar salies įstatymais yra nurodyta, kada darbininkai gauna "užtektinai" pelno? Niekio panašaus. Darbininkams niekad neužtenka pelno, jie vis stengiasi daugiau ir daugiau gauti. Juk ir dabar jiems dar neužtenka, ir dabar jie numošinėja darbininkams algas, kad padidintų savo pelną.

Kapitalistams pelno neužteko ir neužteks. Tą, rogi kiekvienas gali suprasti. Tuo tarpu unijų lyderiai sutinka su ta minėta, kad darbininkai privalo savo algas numazinti, kad padidintų kapitalistams pelną. Čia nenoromis kyla klausimas, ar unijų lyderiai, sutinutys su tuo, kad darbininkai turi nusileisti, negauna išimtinę iš kapitalistų beugančio pelno? Kapitalistai atstovai viešai pasako, kad jie privalo užtektinai tu-

"VILNIS".

Kaune pradėjo eiti savaitinis darbininkų laikraštis "Vilnis". Pirmas šio laikraščio numeris pasirodė 20 d. kovo. "Vilnis" redakcija žangos straipsnyje ve ką sako:

"Sunkiausiu darbininkų klesos kovos metu pasirodo darbininkų 'Vilnis'.

"Pašėlusios reakcijos bangos užliejo visą šalį ir rengiasi visą darbininkų judėjimą paskandinti kraujuose.

"Kuo ne visame krašte išardytos profesinės darbininkų sąjungos, išplėsti jų klibai, uždarytas vienintėlis darbininkų laikraštis 'Darbininkų Zodiš' (lietuvių, lenkų ir žydų kalba), šimtai darbininkų pėdomi kalėjimuose ir istremiami, išplėsti iš darbininkų tarpo geriausi jų vadai, net viso krašto profesinių sąjungų centro biuro nariai ir Kauno miesto darbininkų atstovai savivaldybės organe sumiti, sugrūsti ir kalėjimą arba istremti.

"Menkiausias darbininkų gyvenimo apsiereikimas slopinamas pačioj pradžioj.

"Reakcija pasiekė augščiausio laipsnio...

"Iš darbininkų judėjimo griuvėsių, ant senųjų kovotojų kapų, kraujuais aptaškytose sienose stoja į kovą mūsų 'Vilnis'.

"Petys į petį su kovojančia darbininkų klesos 'Vilnis' žengs revoliucinio socializmo keliu.

"Dalyvaudama kasdieninėj proletariato kovoj del jo ekonominių ir kultūrinių reikalų, ji visuomet skelbs darbininkų minionims, kad tik visiškai pasiluosavimas, gamini- mo ir skirstymo įrankių suvisuomeninimas, paėmus valdžią į savo rankas, yra jų tikslas.

"Ne taikymosi ar patal- kavimas viešpataujan- čioms klesoms, ne bendradarbiavimas su buržuazija, ne kova del laikinio pagerinimo būvio, ne 'smulkūs' kultūros darbai, bet galutinis darbininkų klesos paluosavimas, — štai jos obalsis."

Kaip matote, "Vilnis" redakcija drąsiai kalba. Vadinasi, Lietuvos valdžia dar nenugalėjo savo priešų, dar jie valdžiai puola akin, todėl "Naujienos" ir "Kėleivis" dar turėtų pavartyti vaju, kad jų skaltytojai sudėtų daugiau pinigų Lietuvos valdžiai apsiginti nuo priešų. "Tėvynės" pastaba, kad "Naujienos" peranksti atsakė nuo vajuas rinkti aukas Lietuvos valdžiai buvo vietoje. "Tėvynė" gerai ži-

nojo, kad uždarymas "Darbininkų Zodišo", sugriovimas profesinių sąjungų, sukimšimas ir kalėjimus darbininkų veikėjų dar nereikškia visišką darbininkų pasmaują žangos straipsnyje ve ką sako:

PAGALIAUS.

Žydų dienraščio "Forwards" korespondentas praneša, kad į Dancigą pribuvo Tarybų Rusijos garlaisvis su įvairiomis prekėmis. Iš čia jis ims prekes, kurios esą priengtos del Tarybų Rusijos.

Tai, rodo, nuo to laiko, kaip Rusijoj pasiskelbė Tarybų valdžia, dar pirmas laivas po raudona vėliava pasirodė svetimuose salyse. Iki šiol nebuvo girdėti, kad koks nors Tarybų Rusijos laivas būtų pasirodęs svetimuose uostuose. Pagaliaus, Tarybų Rusijai pavyko pralaužti blokadą ir atsikvėpti "šviežiu oru".

Negana to. Oficialiai tapo paskelbta, kad tarpe Tarybų Rusijos ir Britanijos jau prasidėjo pašto susisiekimai. Daugelis Rusijos išsiviečių, gyvenančių užsieniuose, buvo atskirti nuo Tarybų Rusijos, negalėjo susisiekti su savo giminiomis, bet dabar jau visgi galės susisiekti nors ir netiesioginiu būdu.

Kol kas Amerika dar nedaro žingsnių, kad visiškai atidarius rubežius į Tarybų Rusiją, dar ji vis prisilauko tos politikos, kurią Wilsonas varė — neoficialiai blokaduoti Rusiją ir kankinti žmones. Ar ilgai taip elgsis, ateitis parodys. Bet visgi turime džiaugtis, kad Tarybų valdžia jau pralaužė didžiuosius ledus ir dabar greičiau pravalys sau kelią ir pradės prekybą su svetimomis šalimis.

ŠLIEJASI PRIE SAVŪJŲ.

Pastaromis dienomis atvyko Finliandijon generolo Wrangelio įgalotinis, profesorius Grimmas. Nors tarpe Tarybų Rusijos ir Finliandijos valdžių padaryta sutartis, pagal kurią Finliandija neprivalo vesti kokių nors derybų su kontr-revoliucionieriais, vienok Finliandijos valdžia Wrangelio įgalotinį priėmė labai maloniai. Iš tos priežasties net vietos socialdemokratė prieš tokį valdžios pasielgimą.

Pasirodo, kad Finliandijos socialdemokratai bei socialistai visgi švaresni už Amerikos rusus socialistus. Pastarieji visame kame rekamia Wrangelį ir visus jo darbus.

rėti pelno, o unijų lyderiai pritariančiai galva palinguoja. Bet kodėl jie nepasako, kad darbininkai, priklausantys prie unijos (nes tie darbininkai jų globoje), negali eiti dirbti patol, pakol negaus tokių algų, kad žmoniskai galėtų gyventi? Juk, rodo, tokios unijos, kaip gelžkelininkų, lyderiai tą drąsiai galėtų pasakyti. Bet jie nesako ir nesakys, nes jiems artimesni kapitalistų reikalai, negu darbininkų.

KENO NAUDAI JIE DIRBA?

Tamsios jureivių minios, provokatorių įtrauktos sukiliman, visai nesupranta, kam jie kaštanus iš žarijų graibsto ir neša. Bet pagal jų pačių užreikimą, sukilimu vadovauja ponai socialrevoliucionieriai. Tai keno-gi naudai jie triūsiasi? Dalinai tas matosi iš sąstato tų elementu, kurie prie jų dedasi. Čia mes matome kunigų, aficerių, generolų. Bet dar aiškiau supranta ma Kronštado sukilimo reikšmė iš tų pranešimų, kuriuos mes randame užsieninėse radiotelegramose.

Pasklydus žiniai apie Kronštado sukilimą buržuazija pakėlė savo galvą. Ir tas nenuostabu: juk social-revoliucionieriai žada jai sugražinti dirbtuves ir fabri- kas. Ir štai Paryžiaus bir- žoje vėl prasidėjo spekuliacija rusų procentinių popie- rų ir visokių akcijų, kurios prieš sukilimą toje pačioje biržoje jau buvo nustojusios vertės. Kaip matome, Rusijos ir Francijos buržuazija Kronštado sukilimą jau pas- kaitė savo pergale.

Bet čia pradėjo judėti ne paprasta buržuazija, o jos prasčiausi sluogsniai — dvarponiai, bajorai, monar- chistai.

Berlyne, kuris dabar yra vienas centrų Rusijos kontr-revoliucionierių, pasirodė "didysis kunigaikštis" Dmitrij Pavlovič. Jis atvyko į čia pasitarti su rusų monar- chistinėmis grupėmis, kurių vadu yra generolas Biskupskis, ir kurios, kaip žinoma iš neseniai susektų ir paskelbtų dalykų, randa- si tampriai susijungę su Vo- kietijos reakcionieriais, sva- tija janciais atgaivinti monar- chijas Rusijoj ir Vokietijoj. Monarchistai, po vadovyst- gerohero Biskupskio ir Gurko, barono Taube ir ki- tų, surengė "kunigaikšt- čiu" ant stoties iškilmin- gas pasitikimą. Berlyne jis priimdinėjo monarchistus del pasikalbėjimo ir daly- vavo rusų pasiuntintystės bažnyčioje, kur buvo su- rengtos specialės pamaldos, kad dievas išgelbėtų nuo raudonojo pavojaus ir kad sugrąžintų vėl monarchisti- nę tvarką.

Tokiū būdu Dmitrijus y- ra vokišku kandidatu ant rusiškų sosto. Sykiu, mato- mai, jis yra ir anglišku kan- didatu. Į Berlyną jis atvy- ko iš Londono. Po revoliu- cijos jis gyveno Persijoj, bet greitai įstojo į britų armi- ją ir išvažiavo Anglijon, kur ir gyveno iki šiam laikui.

Bet pirm važiuojant iš Ber- lino į Petrogradą, jis vis- gi rado reikalingu užsukti ir į Paryžių. Juk čia tikras centras pasaulinės kontr-re- voliucijos, čia skiriam ir patepami į carus visi mo- narchistiniai pretendantai (Bavarijos, Vengrijos ir ki- ti). Pirmiau, negu užlipti ant "prafėvių sosto", dabar- tinis mandagumas reikalau- ja nuvažiuoti ir pasiklonuoti aukso dievaičiui, kurio li- zdelis randasi ant Paryžiaus biržos.

Tą atlikti reikia ir todėl,

kad Francijoj yra savas pretendentas ant rusiškų sosto: tai kitas "didysis ku- nigaikštis" — Kirill Teisy- bė, susikrimtęs tuo, kad ne- nielaširdingieji bolševikai visiškai apiplėšė "Romano- vų sostą", Kirillas ramina si franciųjų parama. Šita pa- ramą tiek jam suteikė ūpo, kad jis dabar save skaito teisėtu suteikti bajoriją ir titulų. Aišku, kad del ge- resnio dalykų pasielkimo pirmiausiai su pretenden- tais reikia susitarti. Tas su- sitarimas ir bus atliktas po Millerando ir Briando pas- togo: juk pastarieji neberei- kalo išleido savo pinigėlius prirengimui Kronštado ir kitų "socialrevoliucionierių" maištų. Jie davė pinigų, jie išdirbinėjo plenus, — reiškia, jie turi teisę ir gro- bio dalinime.

Stai keno naudai dirba apkvailinti jureiviai ir juos apkvailinę socialrevoliu- cionieriai pereivis. Pasirodo, kad socialrevoliucionierių vėliavos raukslėse slėpėsi monarchistiniai pretenden- tai, kurie stengiasi atgaivin- ti dvarponių ir kapitalistų galią ant rusų darbo liau- dies. Tarybų Rusijos dar- bininkai ir valstiečiai priva- lo tą žinoti. O kada jie tą sužinos, tai visas savo jie- gas sujungs galutinam iš- naikinimui kontr-revoliuci- nių lizdų, į kuriuos social- revoliucinės gegutės deda savo kiaušinius, iš kurių staiga išskyla didieji kun- gaikščiai su dvigalviu areliu ant nugaros.

J. Steklov. "Izviestija", 9 d. kovo, 1921.

IS LIETUVOS DARBININKŲ GYVENIMO KAUNAS.

Tiek Lietuvos, tiek Kau- no darbininkų profesinis ju- dėjimas pergyveno nuo atsi- radimo Lietuvos Respubli- kos jau nebe pirmą žiaurų reakcijos užplūdimą.

Kauno darbininkams ge- rai atmintini išsiuntimai Kauno Profesinių Sąjungų Centralinių Biurų užfron- tūn; spausutvių darbininkų streikai ir sarišų su juo areštas viso naujo Pr. Sąj. C. B. ir kitų profesinių są- jungų darbuotojų; neleidū- mas pirmo prof. sąj. suva- žiavimo.

Bet skaudžiausiai reakci- jos siautimas palietė Kauno ir visos Lietuvos profesinį judėjimą šių metų sausio mėnesy. Sausio viduryj daroma "oblava" ant "Dar- bininkų Kliūbo", areštuojam- as visos Lietuvos Pr. Sąj. Centr. Biuras; areštuojam- as Kauno Pr. Sąj. C. B. sekretorius; areštuojami at- skirų profesinių sąjungų valdybų nariai; areštuoja- mi darbininkai "Darb. Kliu- bo" bei profesinių sąjungų nariai. Uždaromas "Dar- bininkų Zodiš". Rekvizuoja- mi "Darbininkų Kliūbo" na- mai, tame pat netenka buto Kauno Pr. S. C. B. Reak- cijos siutimas buvo teisina- mas neva rengiamu bolševi- kų sukilimu; nors vėliau, kuomet su viskuo buvo apsi- dirbta, vid. reik. ministeris pareiškė, kad tai tik pikti gandai. Reiškia tie gandai

buvo keno tai su tikslu pro- vokuojami? O keno, keli- vienas darbininkas suprast

Tas pašėlusios reakcijos slogutis dar tebesišieška ir šiandien.

Sausio 30 d. turėjęs įvyk- ti laukų darb. suvažiavimas nebuvo leistas. Darbinin- kai atstovai, sugausė ir gru- šių netekę, grįžo namon ne- pasitarę.

Profesinių Sąjungų dar- buotojai dar tebelaukomi la- lėjime (Šaparas, Kopka ir kiti); kiti išsiusti ar išim- čiami iš Lietuvos, nors jie ir Lietuvos piliečiai (Kro- sauskas, Misiura, Kančėnel- sonas — buvusių ir dabar- nių p. s. C. B. nariai). Pas- kutinėmis dienomis Kauno Pr. S. C. Biuras mėgino su- šaukti, susirinkimą prof. są- jungų valdybų — valdžia ne- leido.

Bet jau nei jokia reakcija nebesulaikys darbininkų ju- dėjimo. Kauno darbininkai su nauja energija imasi dar- bo. Kauno p. sąj. reiškia gyvumą.

Bajorai (Vilkaviskio apst.) S. m. vasario 22 d. Jago- moscio) Lėjauas dyaro darbi- ninkų bakužėse lankėsi "puikūs" svečiai. (Dalis cen- zūros išbraukta.) — (red.).

Smarkaudami, su braun- tinguais rankose, pradėjo klu- sinėti, kuris čia Tractis, ka- ris Leninas, kas dirba me- lagingus raštus ir t. t. Pa- slankioje užkampuose ir nieko sau tinkamo nepa- sveičia išsitraukę.

Užvenčio dvaras. Ilgą laiką mūsų dvamini- kas Smilgevičius gamina darbininkus sudna dienai, sakydamas, kad šiaurė) ba- bai daug ledų priaugo, todėl nuo sunkumo žemė pils pa- pus (greičiau p. Smilge- žemė visa nuo jo atskilo).

Dalis darbininkų jam tikėjo ir nesidėjo prof. sąjungai, ragindami prieš sudna dienai "spakainai" gyventi. Bet, kuomet dvarininkas nusi- kė darbininkams ordinari- tuomet visi užmiršė žemės sklidimą stojo į streiką. Dva- rininkas paskubo darbinin- kų reikalavimus išpildyti. Streikas tęsėsi 6 valandais. Matyt darbininkų vienybė, buožems baisesnė už sudna dieną.

Zidikiiai.

Mūsų apielinkėj yra daug dvarų, bet darbininkų orga- nizacijų nei vienos. Ordina- rija maža: 45 pūd. rugių, 30 p. miežių, 8 p. avių ir 600 sieksnių bulvėms sodin- ti; 2 karves, 2 avis ir 180 aukšnių į metus. Dar blo- gesnis atlyginimas pusiau- ordinaričių ir šimtadienių. Pinigų neužtenka druska ir tabakui nusipirkti, o kad drabužį įsitaisyti turi pa- kutinį eriuką parduoti. Draugai, be organizacijos ir kovos savo būvio nepagerin- sim. Jau laikas ir mums sekti pavyzdį susipratusių darbininkų ir "iku" prof. sąj.

(Iš Kauno "Vilnis").

Lietuvių Darbininkų Organizavimas Ir Jų Didieji Priešai

Visų tautų darbininkai kapitalistinėse šalyse yra lygiai prispausti alginės vergijos jungui; visi jie sunkiai dirba apsaugojimui savęs nuo bado ir visus juos lygiai gąsdina rytoj, užklaudamas:

"Ką jūs veiksime, sulaukę senatvės ir netekę sveikatos dirbti? Kas tuomet jus maitins? Kas jus tuomet priglaus ir pagerbs jūsų pragyventą jaunystės darbo amžių?"

Sie klausimai, be abejonės buvo pirmi darbo klesos paskatinimai organizuoti iš draugijai, kad apsiginti save nuo pavojaus. Pirmiausiai tvėrėsi pašelpinės draugijos, kad pagalbėti viens kitam ištikus nelaimėi, ligoje arba kuomet žmogus tampa bejėgiu ilgiau pelyti sau duoną savo praktiku ir puslėty-rankų darbu. Bet praktika ir laikas parodė, jog pašelpinės draugijos negali apsaugoti visų nelaimingų darbo žmonių nuo bado ir skurdo. Darbininkai pamatė, jog reikalinga kitokios draugijos, kurios sunaikintų bado ir skurdo pavojų kartu su jo bendrininku "šelpimu", išmalda.

Nėra reikalo aiškinti, kiek tūkstančių darbininkų kasmet išėina streikuoti arba būna išmetami iš dirbtuvių kapitalistų lokautu, ne tik šioje šalyje, bet ir visose pasaulio šalyse. Jūs patys, skaitytojai, esate dalyvavę streikuose ir, be abejonės žinote, jog pasekmės visuomet būna prastos. Streikai visada tampa pralaimėti priešiasies neganėtinu darbininkų susiorganizavimu. Jų nesėkmės unijos neturi jėgos apgalėti kapitalizmo smaką. Jų pašelpinės draugijos dar mažiau reiškia atviroje kovoje už geresnės gyvenimo sąlygas. Šiuo faktu susidomėję, daugiau protaujantys darbininkai pradedo tvirtinti tvirtesnių pamatų ir spėkų draugijas, kurios prirengtų darbo minias taip, kad išėjus kartą į kovą prieš savo išnaudotojus, darbininkai pasilikytų laimėtojai, visur ir ant visados. Šių naujų organizacijų uždaviniai yra išaiškinti darbo miniams, jog kapitalizmo spēkos randasi turtuolių klesos traukose. Šie traukia ir taip puikiai suorganizuoti, jog ištikus bent kokioje šalyje darbininkų streikui, tuojau būna teikiama finansinė pagalba tiems kapitalistams, kurių darbininkai streikuoja. Minėtų trustų pagalba kapitalistai suvaldo darbininkų streikus, išvengdami savo bankruto ir didelių nuostolių.

Naujų darbininkų organizacijų tikslas yra parodyti darbo visuomenėi faktą, jog streikai bus pralaimėti ir kapitalistai triumfuos iki kol gyvuos minėti trustai, o trustai išnyks tik tuomet, kaip patį kapitalizmo gyvybę bus palaidota.

Dabar pažūrėkime, kas daugiausia rūpinasi naujų darbininkų organizacijų tvėrimu ir jų auklėjimu.

Niekas negali užginčyti, jog tokiu svarbiu reikalu rūpinasi tik tie darbo klesos vadovai, kurie savo amžį yra praleidę studijavimui varguolių išganymo ne tik universitetuose, bet ir Rusijos Sibiro kalėjimuose; draugai, kuriems darbininkų

pasiliuosavimas nuo alginės vergijos jungo stovi augščiaiu jų pačių gyvasties.

Be jokių susilaikymų, galima tiesiog pasakyti, jog taisiais vadovais lietuvių darbininkų tarpe yra pirmieji organizatoriai L. D. L. Draugijos, kuri ir buvo sudverta tikslu, kad išauklėti darbo minias augščiausiame apšvietos laipsnyje ir suorganizuoti jas į tvirtiausias spēkų. Jie permatė svarbųjį reikalą įsteigti mašiną, kuri spausdintu žodžiu pagalbėtų jiems prirengti liaudį į galutiną kovą prieš darbininkų išnaudotojus. Svarba šios draugijos yra neišmatuojama, nes spausdintas žodis pasiekia visur darbo minias, nors jos būtu toliausia, už okeanų, jūrių.

Taigi, įsitėnykim, jog darbo klesos pasekmėms organizuojasi labiausiai pasidėkojant spausdintam žodžiui, — darbo klesos laikraščiams ir knygoms. Bet dabartinėje kapitalizmo gadynėje išleidimas laikraščių arba knygų lėšuoja milžiniškas sumas pinigų. Šiandien reikia daug aukų ir teikimo pagalbos visokiais galimais būdais, kad palaikyti ištikimą darbo klesai laikraštį arba atspausdinti knygą.

Progresyviškų darbininkų laikraščiams ypatingai sunku yra gyvuoti, nes jie netalpinga savo klesai priešingų straipsnių bei skelbimų, už kuriuos

kitų sriovių (tautininkų, katalikų, socialpatriotų-judošių) laikraščiai gauna tūkstančius dolerių kasmet. Todą darbininkų pareiga yra remti šią draugiją ir josios pirmuosius bei dabartinius viršininkus iki didžiausio pasiaukavimo.

Kam tiktai rūpi darbo žmonių pasiliuosavimas iš alginės vergijos, nuo baimės gresiančio bado, bedarbės ir visų nelaimių, — eikite ir stokite eilėse šios draugijos, remdami ją visais galimais būdais. Kas esate mokyti ir nusimanote apie rašymą naudingų knygų, — pagaminkit šiai draugijai rankraščius; kas turite nemažai skatiko, aukokite šiai draugijai ir pagelbėkite jai raštus išleisti; kiti-gi su pasiūlymų platinkit agitaciją už šią draugiją. Tegul nelieka nei vieno lietuvių darbininko, kuris būtų išgama savo darbo klesai. Šalin visokios sriovės ir ypatingai tiškumai! Mes privalome įtempti savo visas spēkas kovai su mūsų priešais.

Kas gi yra mūsų priešais? Ar kapitalizmas yra vienintelis darbo žmonių priešas?

Didžiama varguolių klaidinimai tiki, jog kapitalizmas, kuris šiandien pradėjo spausti darbininkus žiauriausiais persekiojimais, yra vienintelis mūsų priešas.

Ne. (Toliau bus) *Aurė.*

demokratišką Lietuvos valdžią, tai kitaip ir negalima pasielgti. Visose šalyse taip daro su valdžios priešais!"

Pripažino, kad ta valdžia negera, kad kunigai viską kontroliuoja, o toliau užbaigia: "...tai darbo žmonių valdžia. nes visi Seigiamo Seimo nariai dar vaikais būdami žąsis ir kiauless ganė; tai kaip galima juos pavadinti buržuais?" Tikrai tam daktarui reikėtu dar lankyti chirurgijos kursus, kad vėliau pats sau galėtu galvoti operaciją padaryti! Juk tokių kvailysėjų ir tamsiausių Lietuvos kaimietis nepasakytų! Meluoja melagis ir meluoti nemoka!

Dar toliau kalbėdamas pasisakė, kad iš širdies priitarias komunizmui. Na, ir kalbėk tu žmogus, su tokiu vėjaviakiu! Tikrai, kuomet jiems prisieina dvėšina, kuomet monarchiškos ir "demokratiškos" kapitalistinės valdžios baigia kojas padžiaut, — tuomet jie desperatiškai grūmiasi su likimu. Bando ir socialistais ir komunistais dangstyti, kad tik darbininkus pasigaut, apmulkinti! Bet darbininkai pažįsta juos iš jų bjaurių darbų ir tik juokiasi iš tokių klajotojų!

Tuoju tulas draugas paklausė, ar galima duoti klausimus, nes visur per prakalbas yra taip daroma. Pirmininkas net šaltu prakaitu apsiplė, nežino nė ką besakyti. Tik štai užėina ant estrados atstovas ir sako: "Jūs čia nieko nesuaikavote, tai ir klausimų negalite statyti." Tuomet tas pats draugas prabilo: "Aš aukosiu 10 dol., tik atsakinėk į klausimus." Atstovas atbulas, kaip vėžys, traukiasi prie durų... Jis ir vėl siūlo net 20 dol., kad tik atsakinėtu. Pagaliau atstovas, pamatęs, kad čia gali būti karšta, kad gali iškelti jų bjaurius darbus ir melagystes į viršų, tik šmulkst per duris, rodos, kad jis ką būtų pavogęs. O publika, kad juokiasi, tai juokiasi iš tų bailliu, ponų klapčiuku.

Tai ot, ir mes, westvilliečiai, drašiai galime lyginties prie susipratusių lietuvių darbininkų Amerikoj ir Lietuvoj! Mes parodėme savo susipratimą ir solidariškumą, neremdami Lietuvos buožių valdžios! Bravo, westvilliečiai! Tik dar smarkiau veikime, tai tos juodosios spēkos nė nosies negalės iškišti!

Audra.

NEAPLEISKIM DR-GO J. PERKUNO

ECCLES, W. VA.— 3 d. balandžio A.P.L.A. 24 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą. Po apsvartymų draugijos reikalų, tapo įnešta, kad sušelpiti visiems gerai žinomą ir nelaimėję esantį draugą, J. Perkuną.

Kadangi kuopa jauna ir suverta tiktai iš 7-nyų narių, tai išde nesirandant pinigų, draugai suaukavo \$3.77 ant vietos, o paskui tapo išrinkta du draugai (A. Krutalis ir P. Fraje-ras) parinkti daugiau aukų tarp vietinių lietuvių darbininkų. Draugai perėję per stulpus, surinko 12 dol.

Turiu priminti, kad viršminėtiems draugams užėjus pas mūsų idejos draugą J. Svirskį, lenką, kur rasta svečių burelių besilinksminančius, ir paaiškinti nus įiems Perkuno varginą padėjimą, — aukų gauta 7 dol.

Viso aukų surinkta del sušelpimo J. Perkuno \$22.77. Pasiųsta per "Laisvės" redakciją.

Būtu geistina, kad ir kitos draugijos parinktų ar paaukųtu.

Draugai darbininkai! Nedaleiskime mūsų idejos draugui badu numirti. Atminkim, kad jis visų darbininkų reikalus gindamas, prarado savo sveikatą. Tai mūsų visų privalumas prijausti mūsų ištikimą draugą, nelaimėję esantį!

Galju pasakyti, kad daug didesnė pašelpa draugui būt suleikta, bet kad ir mes didelės bedarbės prispausti. Kovo mėnesny anglų kasyklos dirbo tik tris dienas, o kitokių darbų nėra. Pragyvenimas brangus... Nors oras ir gražus, bet nelabai linksmas pavasaris, kuomet duonutės stoka.

A. Malinauskas.

IŠ MŪSŲ KAIMELIO.

GREAT NECK, N. Y.— 21 d. kovo vietinė W. I. I. unija surengė prakalbas. Kalbėjo drg. R. Mizara iš Brooklyno. Jis kalbėjo apie Paryžiaus Komuną ir apie reikalingumą darbininkams organizuotis kaip politikos, taip ir industrijos lauke. Jis kalbėjo ne ilgai, bet gana nuosekliai ir pamokinančiai.

Zmonių buvo nedaug. Matyt, kad greatneckiečiai savo reikalais mažai interesuojasi. Pereitą metą čia darbininkai labiau kovojo už savo teises; šmet jie liko pasyviai. Laukiame ateinant pavasario, kuris nezaada darbininkams nieko šviesesnio. Algų apkratymas neišvengiamas, o tam pasipriešinti vargiai bus galima, nes darbininkai neorganizuoti.

29 d. kovo turėjo įvykti vietinės LMPS. kuopos prakalbos, bet kalbėtojas nepribuvo.

Susirinkusieji, nesulaukę kalbėtojo, diskutavo klausimą: "Ar moterims reikia organizuotis?" Diskusuota gana gyvai ir, pagaliau, prieta prie išvedimo, kad moterys taip pat turi organizuotis, jeigu jos nori pagerinti savo buvį.

SIS TAS.

RUMFORD, ME.— 28 d. kovo čia buvo vaidinta "Rusijos Bolševikų Darbo Biuras". Rengėjas buvo L.D.L. 34 kp. Kadangi vakaras buvo lietingas, tai ir žmonių buvo nedaug. Pats vaidinimas išėjo neblogiausiai. Po vaidinimo p. A. Mekšėniūtė sudainavo vieną revoliucinę dainelę, pianu palaidint p. B. Vaisvilutei.

Pas mus "kramolos" malintojai nestygsta ir per raudondyario lapą plūstasi, kam jų "socializmas" sukritikuojamas. Tuomi "Keleivio" korespondentų yra žmogus su poniškomis ypatybėmis; jis vadinasi obyvatel Kiaulevicz.

Gadynės Žaidza.

IŠ PHILADELPHIJOS VEIKIMO.

PHILADELPHIA, PA.— L. D.L.D. 10 kp. jau įsisteigė savo nuosavą namą, kuris dabar vadinamas Liaudies Namu.

Tame narę kiekvieno mėnesio antrame nedėdienyje, rengiamose diskusijose draugai ir draugės lavinasi reikšti savo mintį įvairiais gyvenimo klausimais. Kalbamoji kuopa įstei-

gė net skaitliavimo mokyklėlę, kur daugelis mokinais skaitliuoti. Taipgi yra įsteigtas ir knygynėlis, kuris greitai bus sutvarkytas ir bus išduodamos knygos skaitymui ant vietos ir neštis namo.

Pati kuopa laiko savo susirinkimus kiekvieną mėnesį.

Viename pastarųjų susirinkimų apart kit-ko, kuopa iš izdo paskyrė \$15.00 Agit. ir Liet. Darb. Gelb. Fondui.

28 d. kovo vėl paaukavo kiauškiems darbininkams reikalams. "Rankpelniui" iš izdo paaukota \$20.00, ant vietos nuo susirinkusių sukolektuota \$6.68; taigi viso "Rankpelniui" — \$26.68. Tai pusėtina parama mūsų idejos laikraščiu!

Kitos progresyvės draugijos irgi neatsilieka nuo progresyvio darbo—veikia!

P. A. L.

MOTERYS ATGAIVINO KUOPĄ.

BAYONNE, N. J.— L.M.P. S. 45 kuopa atgijo. Balandžio 3 d., F. Mickevičiaus svetainėje, laikė susirinkimą ir išrinko valdybą. Sekantį susirinkimą laikys balandžio 11 d., į kurį bus pakviesta senoji valdyba, kad atneštų knygas, izdą ir visus užsilikusius dokumentus.

Taipgi nutarė pakviesti į susirinkimą visas buvusias senąsias nares.

Susirinkimus jos laiko prie atdary durų ir vyrams galima įeiti pasiklausti. Buvo atvažiavusi jų susirinkimam ir apskriečio pirmininkė d. Bondžinskaitė.

Į kuopos valdybą išrinkta: pirmininke Vertelienė, raštininke F. Lukaitienė, fin. rašt. — Čiurlienė, izd. Amšienė. Labai įspudinga matyti, kuomet moterys taip energingai svarsto savo reikalus.

P. Augustaitis.

"DU BROLIU".

HAVERHILL, MASS.— 1 d. balandžio L.D.L. .85 kp. surengė teatrą "Du Broliu". Publikos buvo neperdaugausia. Mat. pėnyčia, tai nelabai parankus vakaras mūsų gyventojams. Aktoriai buvo iš Lawrence: savo užduotį atliko gerai. Daugusia prijuokino publiką d. A. J. Remeika žydo rolė ir Bolienė, gaspadinės rolė. Nežiūrint, kad surengime minėto teatro buvo daug klu-

čių (buvo rengiamas ant 20 d. kovą, bet reikėjo gaut valdžios leidimas iš State House, o negavus — reikėjo viskas atidėt ant toliaus), vienok nežiūrint to viso, pelno šiek tiek lks.

Nedėlioj, 3 d. bal. skaplier-ninkų choras surengė teatrą "Gyvenimo Verpete". Aktoriai buvo iš Lowell, Mass. Lošė gana prastai; nekurie nemokėjo žodžių. O jau publika, tai buvo labai "užganėdinta"; daugumas nelaukė pabaigos ir nusispjovė nuėjo namon.

Kurpius.

DARBAI.

STIRRAT, W. VA.— Net nuo pereinio gruodžio pas mus darbai sustojo ir dar dabar tebestovi. Kitokių išdirbysėjų ir nėra, kaip tiktai angliakasyklos. Darbai čia, kuomet ir ejo, tai buvo menkai apmokami ir sunkus.

A. P.

Tuojaus gaukite
PATARIMAI VYRAMS
APIB
LYTIES DALYKUS
D-ro W. J. ROBINSONO.
Toj knygoj rasit teisingiausias žinias apie lyties ligas, suaugystę, prostituciją, žėnybinį gyvenimą ir daug kitų įdomių dalykų.
236 pusl. ranko, su paveikslais. Gražiai apdaryta. Kaina \$2.00.
Pinigus siųsk money orderiu arba popieriniais siuo adresu:
J. BARKUS, Dept. Box 129, General P. O., NEW YORK, N. Y.

DR. J. J. VIZGIRDAS
LIETUVIS GYDYTOJAS
Gydo Moterų ir Vyrų Užsienėjusias Ligas.
1828 Cass Ave., St. Louis, Mo.

KURSAS NŪPUOLĖ.
Tni geriausia proga daug aukštinį ir Lietuvą nusigyti. Greitume nusiantimo pinigų niekas su manim negali lenktyniuoti; visiems pinigų siuntėjams prietauu kvitais su parašais priemėjų pinigų.
Laivakorėjų agentura į Liepoją, Hamburgą ir visur.
Pasi kelionę į Lietuvą.
Pagarymas lietuviškų dokumentų.
Pinigus siųskite per pašto Money Order. Rašydami pridėkite 2c. stampą ir visados adresuokite:
P. MIKOLAINIS, 63 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

PUIKIAUSIA, MODERNIŠKA "LAISVĖS" SPAUSTUVĖ
Graziai padaryti spaudos darbai patraukia skaitytojus. Atsakantis pagardinimas priiduose šviesoje bary etni ant rengimų pramogų.
Todi, draugystės ir kuopos. Koda etnogi balios, teatras, ar kaip pasilinksminimo, vienas iš tokių darbų "Laisvės" spaustuvei. Mes padarome visokias spaudos darbus, gražiai, greit ir pigiai.
"LAISVĖS" KNYGYNĖ
Randasi įvairių naudingų knygų, kurias pa'viete kiekvienam perskaityti.
Kas skaito, tas daugiau žino ir jam orekėta palyti kitų psal-kimmo. Būlavėk taizoms.
BROOKLYN, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

"Joninės"

Pereitą subatos vakarą McCaddin Hall svetainėje įvyko...

Be to, abelai visame tame...

Pats lošimas irgi ne kaip nuvyko...

Vogelreiter'io rolę vaidino J. B. Palonis. Jis vaidino gana gerai.

Vogelreiter'io pati, Kristina. Ji vaidino Paukštienė. Toje olėje nei profesionalė aktorė...

Truda, jų dukterė. Ją vaidino P. Raibūziūtė.

Prie skanių valgijų buvo paskatyta keletas prakalbėlių, reikiančių apleidžiantiems draugams-veikėjams...

Mariškės rolę vaidino E. Bempienė. Ji vaidino tikrai artiškai.

Valkatę, Mariškės motiną, vaidino Plečkaitienė. Ji vaikę taip puikiai nudavė...

Mademoiselle vaidino A. Juveičienė. Ji lošė vidutinai.

Teisėjas Delehanty taipgi išdavė porą indžionkšnių. Pereitą savaitę teisėjas Delehanty taipgi išdavė porą indžionkšnių prieš streikuojančius rūbisiuvius...

Kad pradėti kovą prieš indžionkšnius. Kokia ta kova bus — nesakoma.

Šis bei tas.

Per ilgą laiką ant Delancey gatvės, New Yorke, įeinant į subvė tekdamo sutikti be rankų ir kojų jaunikaitį...

Išleistuvijų vakarėlis.

Pereitos nedėlios vakare. Labor Lyceum svetainėje, Brooklyne, buvo suruošta draugiška vakarėlis...

Susirinko arti šimto darbininkų palinkėti iškeliaujantiems laisvon Rusijon draugams geros laimės.

Pagaliaus, kalbėjo draugai, iškeliaujanti j Tarybų Respubliką, J. Matijošaitis, Misiunas, Ubaravičius, P. Ketvirtis ir J. Ulba.

Jie visi pasižadėjo pasiaukojusiai dirbti atstatymui komunistinės šalies ekonominio ūkio ir, reikalui prisidėjus, imtis ginklą ir eiti grumtis su pasaulio kontr-revoliucionieriais.

Užteko \$50,000 vertės "vaistų".

Policeijos komisionierius d-ras Charles Simons, kuris veda kovą su pardavinėjimu narkotinių svaigalų...

Caruso vėl pradėjo dainuoti.

Po ilgo ir atydaus gydymo, garsus pasaulio dainininkas, Enrico Caruso, vėl jau gali dainuoti.

Pereitą nedėdienį jis turėjo savo namuose svečių ir sudainavo jiems keletą arijų.

PRANEŠIMAI IS KITUR

MASPETH, L. I. — Parsiduoda dveju šeimynų namas su dideliu garzdium ir valiniais ir labai graži vieta arti miesto.

KANKLININKŲ DOMAI. Šiomi praneša jog Kanklių Orkestros mėnesinis susirinkimas įvyks 13 d. balandžio...

C. BROOKLYN, N. Y. — L. D. L. D. 24 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks utarainke, 12 d. balandžio...

PAJIESKŲJIMAI

Pajieskau savo brolio Antano Kaktos ir dėdės Martino Kaktos, taipgi ir tetos Barbaros Zvirblienės...

Pajieskau Julio Dambrausko, paėina iš Telsių apskrčio ir valsciaus, Luokės miestelio.

EI, LIETUVIAI! Nevaikiškietė Grand Street'u su nuklypusiais čeverykais. Atneškite nuklypusius pas A. Gaizauską...

PARDAVIMAI

PARSIDUODA formišius del keturių kambarių. Galima ir kambarys randovoti, nes puikus kambarys ir nebrangi randa.

J. GARŠVA. Pasargu Automobilius ir Karietes Vaiselįjama, Krikštynomis ir šiaip pasivažinėjimams.

DIDELIS TEATRAS "PIRMI ŽINGSNIAI" Rengia L. D. L. D. 43 kp. 16 d. Balandžio (April) CONCORDIA HALL

S. Washington ir kampsas E. Northampton St., Wilkes Barre, Pa. Pradžią 8 val vakare.

Gerbiameji lietuviai ir lietuvaitės, nepraleiskite šio labai dailaus teatro, atekite visi vietiniai ir iš apilinkės.

Severos Gyduoles užtaiko šeimynos sveikatą. Odos niežu ligas. Kiekvienas aptiekorius parduoda Pain-Expellerį.

Severa's ESKO. (pirmas Severo Odoz Moutis) ta apsaugoti motį dėl odos niežų ir velkai pasiekinti gaidinga pasveilo.

vimo patirsite ant vietos. Atsiskaukite. 200 Bedford Ave. kampsas N. 6th st., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA visokių siuvamų mašinių, prosojiminių mašinių už pigią kainą.

PASIRANDAVOJA švarus kambarys, tinkantis gyventi dviem ypatom, arba ir vienam. Kreipkitės: C. Browns, 126 Berry St., tarpe N. 6 ir 7 gatv. Brooklyn.

KAS galite suteikti informacijų, kur randasi ar yra gyvas ar miręs Eihel Rabinowitz, buvęs Wetowsky, kuris 1913 gyveno Wilkijos miestelyje, Kauno rėdyboje, Lietuvoje? Kurie žinote, praneškite.

REIKALINGA senyva moteris prie prižiūrėjimo vaikų ir stubos truputį apvalymo.

REIKALINGI trys geri siuvėjai, kurie gali dirbti koutus ir kamzoles. Darbas ant visados ir gera užmokesitis geram siuvėjui.

PERSERĖJIMAS. Jeigu sergi, tai turi nusipirkti tikros Bulgariškos Kraujo Arbatos su mano vardu ant dėžutės.

J. GARŠVA. Pasargu Automobilius ir Karietes Vaiselįjama, Krikštynomis ir šiaip pasivažinėjimams.

GRABORIUS. Sitas puikus ir dar visai naujas Fonografas vertės \$185.00 parsiduoda už \$80.00.

J. GARŠVA. Pasargu Automobilius ir Karietes Vaiselįjama, Krikštynomis ir šiaip pasivažinėjimams.

GRABORIUS (Undertaker) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS. Išbalsamuoja ir laiduoja numirusius ant visokių kapinų.

AMERICAN LINE. TIESUS PATARNAVIMAS IS NEW YORKO Į HAMBURGĄ. Patogiusias važiavimas del Rusų ir Lietuvių.

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams. Cia randaš du lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug pigiau negu kaina, negu kur kitur.

AMERICAN LINE. TIESUS PATARNAVIMAS IS NEW YORKO Į HAMBURGĄ. Patogiusias važiavimas del Rusų ir Lietuvių.

Severos Gyduoles užtaiko šeimynos sveikatą. Odos niežu ligas. Kiekvienas aptiekorius parduoda Pain-Expellerį.

Dr. Richterio Galingas Šeimyninis Linimentas!

Pain-Expelleris yra naudojamas, suviršum per 50 metų, beveik visose pasaulio valstybėse. Nuo reumatizmo skausmų, neuralgijos, apšūbimo, nisterėjimo, raumenų nuvarginimo ir greitai pašalinimui anksyto peršalimo, šitas senas, išikimas šeimynos draugas suteikia neapkreipiamą pagalbą.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokių paveiklus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darba atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:

JONAS STOKES, 173 Bridge St. C. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Dvi puikausios Galerijos. Jeigu jums padavo, kad fotografuoti darbu ir nasmų užgerdamu, tad padarysime jus maliorius. Pateiksime jums, kaip patalpiname, kad išvysite. Kad išvysite.

MOTIEJUS KICHAS. 227 Bedford Ave., 579 Grand St., tarpe N. 4 ir 5 Sts. Prie Lorimer St. BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2851 Greenpoint. J. Levandasuskas

GRABORIUS. 772 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

PARSIDUODA

Sitas puikus ir dar visai naujas Fonografas vertės \$185.00 parsiduoda už \$80.00. Pardavimo priežastis — turiu j trumpą laiką apiešti šią šalį.

A. LISAUCKAS, 15 Ainslie St., Brooklyn, N. Y.

VYRAI KODEL KENČIAT? Moters

Pavelikit Man Suteikti Jums Pagelbą. su savo ilgu praktišku patyrimu gydymosi apybuo ir lpi ravinčių komplikuočių negalėjimu. Daugelis išgydėty pacientų is New Yorke, Brooklyn, New Jersey ir apilinkėty, gali ypataliti patilyti apie pasekmes aplaikytas is mano gydymo būdų. Jeigu d mgytėsiu pagelbėti jums, tai ai pasakysiu taip ir visi patalini ja duodami veltu, tai ko-gi graišoti.

VIENOS SAVAITES GYDYMAS

Patarimai Visiškai DYKAI Ateikit šianči. Jeigu Jūs Kenčiat mo, Silpaumo Kraujo ir Nervių Suirimo, Sraig Odos Ligu, nuo vaidinomi akys, Trumpos Ametijos, Silpnų ir Nepastovių Nervi, Nemiegimo, Skaudėjimo Kakle ir Pečiuose, Reumatizmo, sutystusiu Sparnu, Skaudancios Gerklės, Siurva arba Vidurių Gelimo ir Užkietijimo, ATVIAIT PAS MANE.

Gydam elektra, leidžiu gyduoles kraujui ir talposi varžy apsaunimo būdus, užtikrodamas geriausias pasekmes. Dr HANNON, Specialistas 146 E. 14th St., New York prieišais Tammany Hall Ofiso valandos: dienomis nuo 9 ryto iki 4 po pietų, vakarais nuo 6 iki 8. Nedėdieniais ir šventadieniais nuo 10 ryto iki 2 po pietų.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai, su dideliu pasirinkimu, mažu įėjimu ir prieinama kaina, Brooklyno miestelyje ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn.

1 fam. — nuo \$1,500 iki \$10,000; jmokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200 2 fam. — \$1,800 iki \$10,000 6 fam. — \$3,800 iki \$13,000 3 fam. — \$2,500 iki \$13,000 8 fam. — \$4,000 iki \$20,000 5 fam. — \$3,500 iki \$15,000 20 fam. — \$11,000 iki \$80,000

B. ZINIS REALTY CO. BRANCH OFFICE: 420 LORIMER STREET (pagal Grand Street), BROOKLYN, N. Y. Tel. 3929 Stagg.

UNITED AMERICAN CINE

Tiesiai iš New York'o į Hamburgą GREICIAUSIAS SUSISIEKIMAS SU VISOMIS DALIMIS CENTRALINIS EUROPOS S. S. "Mount Clay" .... Gegužio 12 S. S. "Mount Carroll" (naujas) Gegužio 19 S. S. "Mount Clinton" (naujas) Gegužio 26. Garlaivis "Hansa" (Ex-Deutschland), "Bayern" (new) ir "Wuerttemberg" (naujas) pradės plaukioti Birželio mėnesį. Kajutos su 2, 4 ir 6 lovomis ant visų šitų garlaivų. Speciali kabinarija valgymui, rūkymui ir pasišildymui ir visas reikalingas daiktai su visais įrengimais, vien tik del trečio klesos keliauninkų. Del gavimo vietos rašykite bile vienam mūsų autorizuotam agentui, arba 39 BROADWAY NEW YORK CITY WITH HAMBURG AMERICAN CINE

SKAITYK IR ŽINOSI!

Jeigu nori žinoti, kaip ir koku būdu socializmo mokslas persikeitė iš utopijų į veikimą, tai perskaityk gnygelę SOCIALIZMO BESIVYSTYMAS IS MOKSLO Į VEIKIMĄ Parašyta KAROLIAUS RADEKO

Tame veikale trumpai, bet aiškiai nušviečiama socializmo besivystymas iš utopijos į tvirtai pamatuotą mokslą, o paskiau ir į veikimą tikramjame gyvenime. Perželgiama socializmo istorija nuo pat jo paskelbimo K. Markso dėsniuose. Nurodoma, kaip tikrasis Markso mokslas buvo klastuojamas įvairių pašalininių elementų, kurie aiškino jį taip, kaip jiems geriau patiko, iškreipydami tikrąjį to mokslo prasmę.

Knygelę taipgi nurodoma, ko išmokino darbininkus pasaulinė karė ir Rusijos revoliucija ir kodel Rusijos darbininkų valdžia priėmė Tarybų valdžios formą. KNYGUTĖS KAINA 25 CENTAI GAUTI GALIMA "LAISVĖS" KNYGYNĖ 155 Grand Street, Brooklyn, N. Y.